

Handläggare
Marie Lindgren
Marie.lindgren@skekraft.se
Telefon 070-215 8164

Energimarknadsinspektionen

2024-06-11

2024-100290-0023

Komplettering, ärende 2024-100290

Den 14 maj, 2024 inkom Energimarknadsinspektionen (Ei) med åläggande om att Skellefteå Kraft Elnät AB (Skellefteå Kraft) ska komplettera ansökan angående koncession för en 36 kV-ledning mellan Lillkågeträsk och Byske, Skellefteå kommun, Västerbottens län.

1. *Ei: Ni har uppgett att ni inför och under byggfasen ska föra dialog med samebyarna. Kommer ni att föra samma dialog med samebyarna vid underhållsarbeten?*

Svar Skellefteå Kraft: Dialog kommer att föras med samebyarna när planerade underhållsåtgärder ska genomföras.

2. *Ei: Ni har främst angett dialog som hänsyn-/skyddsåtgärd. Beskriv även vilka andra åtgärder ni åtar er för att minska eventuell påverkan eller varför det inte är aktuellt att vidta någon ytterligare åtgärd.*

Svar Skellefteå Kraft: I det här läget går det inte att ange och åta precisa åtgärder eftersom ledningsbyggnationerna inte är planerade i detalj samt att samebyn nyttjar området på olika sätt beroende på hur årets förutsättningar ser ut (snödjup, isbildning m.m.). Syftet med dialogen är att den ska resultera i ett antal åtgärder utifrån det aktuella årets förutsättningar. Det kan t.ex. handla om att avverkning av skogsgatan och resning av stolpar inte utförs under viss tid när samebyn uppehåller sig området, att ledningsbyggnationen startar från ett visst håll eller att annan anpassning av arbetena sker. Ibland kan hagar behöva byggas eller att andra åtgärder vidtas för att begränsa påverkan under byggskedet.

3. *Ei: Ni skriver också att "det finns perioder under vinterbetsperioden som renar inte vistas intill den planerade ledningssträckningen och då kan byggnation av ledningen ske utan störning". Förtydliga vilka tidsperioder ni syftar på och om ni åtar er att inte bygga/avverka under de perioderna renarna vistas i området.*

Svar Skellefteå Kraft: Vinterbetesmarkerna nyttjas vanligtvis mellan slutet av oktober till mars. I de tidiga samråden med samebyarna framkom att det är olika från år till år hur och när området längs ledningen nyttjas. Hur och när området används styrs av vilka markförhållanden det är på platsen det aktuella året. Det går därför inte att precisera vilka

perioder som skulle minimera störningen utan att föra en dialog med samebyn det år som ledningen ska byggas.

4. *Ei: Delar av sträckningen berör område som är riksintresse för rennäringen och ledningen passerar nära en anläggning (hage) som Svaipa sameby använder. Beskriv riksintresset och vilken påverkan ni bedömer att byggnationen och driften av ledningen har på riksintresset och anläggningen. Beskriv vilka skyddsåtgärder ni åtar er för att minska eventuell påverkan på riksintresset eller varför det inte är aktuellt att vidta någon särskild åtgärd.*

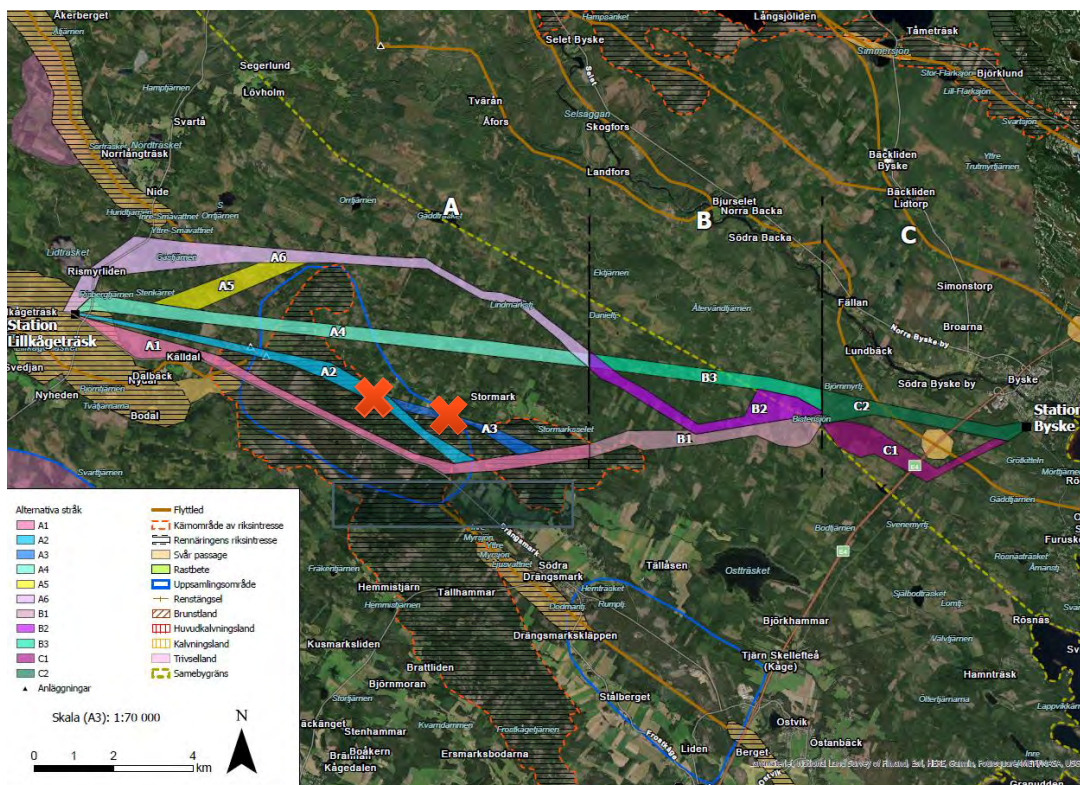
Svar Skellefteå Kraft:

Hänsyn har tagits till riksintresset som helhet genom att utredningsstråk A2 och A3, se blå stråk i Figur 1, som var det alternativ som påverkade betesmarkerna som mest, togs bort inför det fortsatta samrådet och utreddes därmed inte vidare. Ledningen är anpassad till att gå norr om området med mest värdefull betesmark inom riksintresset, vilket minskar påverkan på riksintresset.

Enligt kartan över riksintressen inom Svaipa sameby på Sametingets hemsida ligger beteshagen och arbetshagen cirka 400 respektive 580 meter söder om den planerade ledningen. Avståndet, och den mellanliggande skog som finns mellan anläggningarna och den planerade ledningen, begränsar eventuella störningar, såsom tillfälligt ökade ljudnivåer och mänsklig aktivitet, som kan uppkomma under avverkning och byggnation av ledningen. Ledningarnas bedöms därmed inte påverka anläggningarna under byggskedet i det fall de nyttjas av samebyn under samma period. Därmed bedöms inte några skyddsåtgärder vara nödvändiga.

För den del av ledningssträckningen som passerar genom riksintresseområdet kommer skyddsåtgärderna vara detsamma som för resterande ledning (se svar fråga 2)

Skellefteå Kraft åtar sig att kontakta samebyn i god tid innan arbetena startar för att utarbeta en plan för hur störningen kan minimeras.

Figur 1: Karta med det berörda riksintresseområdet. Stråk A2 och A3 valdes bort efter dialog med samebyn. Stråk A4 (benämns 1B i koncessionsansökan) är det stråk varinom den sökta ledningen ligger.

5. *Ei: Ni skriver bland annat "med inarbetade skadeförebyggande åtgärder bedöms den sökta ledningen sammanfattningsvis medföra små negativa konsekvenser under bygg- och driftskede". Enligt det Svaipa sameby och SSR framfört under konsultationen kommer konsekvenserna, framför allt under driftskedet, bli stora för lång tid framåt. Förtydliga vilka skadeförebyggande åtgärder ni syftar på och utveckla hur ni gjort bedömningen att driftstadiet inte ger mer än små negativa konsekvenser för rennärigen.*

Svar Skellefteå Kraft: Skellefteå Kraft delar inte uppfattningen att konsekvenserna blir stora för rennärigen under driftskedet. Bortfall av betesmark sker i skogsgatan, men värdet på betesmarken i och kring den sökta ledningen finns fortfarande kvar och marken kan nyttjas av samebyarna även om ledningen uppförts. Ledningen och dess skogsgata utgör inget hinder för renarna att passera under och utgör ett vanligt inslag i skogsmarkerna i vinterbetesområdet.

Under driftskedet består verksamheten längs ledningen av planerade underhållsåtgärder, såsom röjning av ledningsgatan och underhåll av stolpar och linor, samt oförutsedda underhållsåtgärder vid till exempel elavbrott som kräver snabb lösning. Akuta åtgärder händer dock sällan.

Röjning av ledningsgatan sker ungefär vart 8:e år manuellt eller med maskin och genomförs främst under barmarksperioden när området inte används av samebyn. Större underhåll som stolp- och linbyte sker vart 30-40 år.

De skadeförebyggande åtgärder som föreslås under driftskedet är att känsliga perioder för rennaringen helt kan undvikas med planering och god kommunikation mellan samebyn och Skellefteå Kraft. Det är i detta skede svårt att specificera vilka åtgärder som behövs vid ett röjningsjobb, 8 år efter ledningen är byggd eller efter 30 år när ledningen ska reinvesteras.

6. *Ei: Ni har inte lämnat uppgift om överföringsbehov och jordning. Vänligen komplettera med dessa uppgifter.*

Svar Skellefteå Kraft: Överföringsbehovet är 35MW och ledningen byggs för 35MW. Jordningssystemet är "Icke Direktjordat".

Med vänlig hälsning

Skellefteå Kraft Elnät AB

Marie Lindgren

Marie Lindgren, 2024-05-31